



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 79/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. H. a J. H., obaja bytom Z., vo veci namietaného porušenia ich základného podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 28/2011 a sp. zn. 7 Cdo 29/2011 z 8. júna 2011 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť Mgr. M. H. a J. H. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2011 doručená sťažnosť Mgr. M. H. a J. H. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou vyslovili svoj nesúhlas s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 28/2011 a sp. zn. 7 Cdo 29/2011 z 8. júna 2011.

2. Zo sťažnosti sťažovateľov, ako aj z priložených príloh vyplýva, že uznesením sp. zn. 7 Cdo 28/2011 a 7 Cdo 29/2011 z 8. júna 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) najvyšší súd odmietol dovolania sťažovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 246/2008 zo 16. decembra 2008 a proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 8 Co 344/2010 z 30. septembra 2010. Krajský súd rozsudkom zo 16. decembra 2008 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 430/2004 z 12. októbra 2007, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov na náhradu škody z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcov. Krajský súd sa okrem toho stotožnil so záverom okresného súdu, že vo veci nebol preukázaný nesprávny úradný postup štátnych orgánov, ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Druhým dovolaním napadnutým uznesením z 30. septembra 2010 krajský súd odmietol odvolanie sťažovateľov, pretože neboli osobami subjektívne oprávnenými na podanie odvolania. Po preskúmaní oboch napadnutých rozhodnutí krajského súdu dospel najvyšší súd k záveru, že dovolania smerujú proti takým rozhodnutiam, proti ktorým takýto opravný prostriedok nie je prípustný. Najvyšší súd sa zároveň zaoberal aj otázkou, či dovolania proti rozhodnutiam krajského súdu nie sú prípustné z dôvodov podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Najvyšší súd aj v tomto smere dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutia krajského súdu nie sú postihnuté žiadnou z väd uvedených v § 237 OSP. Najvyšší súd preto dovolania sťažovateľov odmietol a riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutými rozhodnutiami krajského súdu z hľadiska ich vecnej správnosti.

3. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa nestotožňujú s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pretože im súdy neposkytli náhradu za škodu, ktorá im vznikla vkladom peňažných prostriedkov do nebankového subjektu B. B. Pokiaľ sťažovatelia v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 430/2004 označili konkrétnych odporcov, urobili tak iba na výzvu súdu. Sťažovatelia svoju žalobu o náhradu škody vždy považovali za žalobu proti štátu. Okresný súd však na nich robil nátlak, aby označili konkrétnych odporcov. Sťažovatelia v sťažnosti tiež vyčíslili škodu, ktorá im vkladom peňažných prostriedkov do B. B. celkove vznikla, a poukázali tiež na to, že ich v konaní

nezastupoval ustanovený advokát JUDr. P. H. a že krajský súd vydal obe napadnuté rozhodnutia bez toho, aby ich predvolal na pojednávanie.

4. Sťažnosť neobsahuje základné náležitosti podľa § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a podľa § 50 ods. 1 písm. a), pretože sťažovatelia výslovne neuviedli, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáhajú a ktoré základné práva a slobody boli podľa ich názoru porušené. Sťažovatelia však v sťažnosti uviedli, že sa domáhajú finančného zadosťučinenia vo výške 3 780 €. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde s primeraným použitím § 41 ods. 2 OSP ústavný súd dospel z obsahu sťažnosti k názoru, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré malo byť porušené napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

## II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá

ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

7. Sťažovatelia napadli sťažnosťou uznesenie najvyššieho súdu z 8. júna 2011, ktorým najvyšší súd dovolania sťažovateľov odmietol. Zo sťažnosti vyplýva nespokojnosť s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pretože im nebolo poskytnuté odškodnenie za škodu, ktorá im vznikla vložением peňažných prostriedkov do nebankového subjektu. Za to sťažovatelia vinia najvyšší súd, ako aj súdy, ktoré v ich veci konali na nižších stupňoch, pretože na sťažovateľov naliehali, aby označili za odporcov konkrétnych ústavných činiteľov. Podľa sťažovateľov to bola iba zámienka na to, aby bol ich návrh vždy zamietnutý.

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti

účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

8. Z uvedených hľadísk preto ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Ústavný súd považuje právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolaní v napadnutom uznesení zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo s podrobným odôvodnením, z akých dôvodov boli dovolania sťažovateľov odmietnuté. O starostlivom prístupe k dovolaniam sťažovateľov, ako aj k ich veci svedčí fakt, že najvyšší súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 OSP (proti rozsudku krajského súdu zo 16. decembra 2008) a § 239 OSP (proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2010) ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolania nie sú prípustné podľa § 237 OSP. Najvyšší súd preto preskúmal obidva dovolaním napadnuté rozhodnutia

krajského súdu z hľadiska, či konania, v ktorých boli vydané, neboli postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, ktoré však sťažovatelia v dovolaniach výslovne nenamietali. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd zrozumiteľne a v súlade s platnou právnou úpravou odôvodnil postup krajského súdu pri vydávaní oboch dovolaní napadnutých rozhodnutí. Najvyšší súd sa osobitne zaoberal postupom krajského súdu, ktorý rozhodoval o odvolaní sťažovateľov vo veci sp. zn. 8 Co 246/2008 bez nariadenia pojednávania, ako aj odmietnutím odvolania sťažovateľov uznesením z 30. septembra 2010. V oboch prípadoch dospel najvyšší súd k názoru, že sťažovateľom nebola odňatá krajským súdom možnosť konať pred súdom a v týchto konaniach nedošlo k vade podľa § 237 písm. f) OSP. Pokiaľ sťažovatelia udávajú v sťažnosti ako dôvod, pre ktorý bol ich návrh na náhradu škody zamietnutý, nesprávne označenie odporcov (ústavní činitelia), ústavný súd považuje takéto tvrdenie sťažovateľov za nesprávne. Návrh sťažovateľov totiž nebol zamietnutý len z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcov, ktorých sťažovatelia označili. Súdy starostlivo, napriek nedostatku pasívnej legitímácie odporcov, preskúmali aj to, či sa štát skutočne dopustil nesprávneho úradného postupu, v dôsledku čoho vznikla sťažovateľom škoda. Nesprávny postup štátu však preukázaný nebol, preto bol návrh sťažovateľov zamietnutý. Ústavný súd preto považuje postup najvyššieho súdu pri preskúmaní rozhodnutí krajského súdu za plne legitímny a vylučujúci možné porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

9. V súvislosti s nespokojnosťou sťažovateľov s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

10. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Keďže sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v podanej sťažnosti, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2012